

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 122 274/99-05046
Signatura: bl2ws204

Oblastní pracoviště č. 12
Okresní pracoviště Brno-město

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	Gymnázium, Brno, Vídeňská 47
Identifikátor ředitelství:	600 013 448
IZO:	000558982
Ředitel(ka) školy/zařízení:	PhDr. Jarmila Červenáková
Zřizovatel:	MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Brno, Křížová 22, 603 00 Brno
Termín inspekce:	13. 4. až 15. 4. 1999
Inspektoři a externí spolupracovníci ČŠI	RNDr. Jaroslav Honza, CSc. (vedoucí týmu) PhDr. Alena Bendová, RNDr. Vladimír Milink, Mgr. Ludmila Šimáčková, PhDr. Květoslava Štěpánková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí MŠMT ČR o zařízení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 32 312/98-21 ze dne 24. 11. 1998 s účinností od 1. 12. 1998, výroční zpráva o činnosti za šk. rok 1997/98 a zpráva o hospodaření za rok 1997, rozvrh hodin a délky přestávek, generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem čj. 20060/94-23 a jeho úprava schválená pod čj. 25048/95-21-23, učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem čj. 28205/91-20 a jeho úprava schválená pod čj. 25049/95-21-23, zápisy z pedagogických rad, namátkou vybrané studijní průkazy, třídní knihy, tematické plány učitelů hospitovaných předmětů, záznamy z třídních schůzek jednotlivých tříd, záznamy ČŠI a externích spolupracovníků z hospitovaných hodin

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Rozhodnutím MŠMT ČR čj. 32 312/98-21 ze dne 24. 11. 1998 Gymnázium, Brno, Vídeňská 47 realizuje studijní obor Gymnázium (KKOV: 79-41-K). Bližší informace o formě a délce studia jsou uvedeny v následující tabulce:

Studijní obor: K KOV	Forma studia	Délka studia
Gymnázium: 79-41-K/001	denní	4 roky, 0 měsíců
Gymnázium: 79-41-K/001	denní	7 roků, 0 měsíců
Gymnázium: 79-41-K/001	denní	8 roků, 0 měsíců
Gymnázium - programování: 79-41-K/005	denní	4 roky, 0 měsíců

Zjištěné skutečnosti a jejich hodnocení se vztahují k hospitovaným předmětům: matematika, výpočetní technika, český jazyk a literatura, dějepis, anglický jazyk, německý jazyk, chemie a biologie.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola má vzhledem k počtu žáků a realizované výuce velmi dobré prostorové podmínky. Kmenové třídy disponují standardním vybavením. Odborné učebny přírodovědných předmětů jsou vybaveny vhodnými pomůckami a moderní audiovizuální technikou. Většina pomůcek je starších, ale plně funkčních. Pro výuku chemie jsou navíc k dispozici dvě laboratoře. Vybavení jedné z nich má nadstandardní úroveň. Výuka matematiky je zabezpečena pouze základními pomůckami. Školní počítačová síť pracující pod Novell Netware 4.11. propojuje 3 počítačové učebny a jednotlivé počítače umístěné v kabinetech učitelů a některých odborných učebnách. Dvě počítačové učebny jsou navíc zasíťované pod Windows 95. V jedné z nich lze také pracovat pod operačním systémem Linux a její počítače jsou připojeny na Internet. Škola má velmi dobré podmínky pro výuku dějepisu. Materiální zabezpečení ostatních předmětů (český jazyk a literatura, cizí jazyky) je průměrné. Ve většině hospitovaných předmětů měli žáci k dispozici učebnice, případně učební texty. Žákovská knihovna má své vlastní, byť poněkud stísněné prostory. Učitelská knihovna je umístěna v kabinetech učitelů a ve sborovně. Knižní fond je pravidelně aktualizován.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti v hospitovaných předmětech mají celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Škola je situovaná u hlavní komunikace, jejíž negativní vlivy částečně kompenzuje vzrostlá zeleň. Prostory za budovou mají charakter parku a žáci je volněm čase mohou využívat k relaxaci. Interiér školy působí čistě. Příznivý estetický vjem umocňuje květinová výzdoba zejména ve vstupních prostorách školy a výtvarné práce žáků umístěné na stěnách chodeb. Kapacitně odpovídající kmenové třídy a odborné učebny poskytují žákům potřebné fyzikální a hygienické podmínky. Uzamykatelné šatny jsou udržované. Sociální zařízení mají z hygienického hlediska dobrou úroveň a postupně je prováděna jejich rekonstrukce. Pracovní zázemí pro zaměstnance školy i učitele je dostačující a má standardní úroveň. Skladba rozvrhu hodin odpovídá požadavkům vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb., o středních školách a respektuje psychohygienické potřeby žáků i pedagogů. Stravovací a pitný režim je zajištěn na dobré úrovni.

Psychohygienické podmínky mají nadprůměrnou úroveň.

3 Hodnocení personálních podmínek

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících v předmětech český jazyk a literatura, matematika, biologie, chemie, německý jazyk a výpočetní technika je 100 %. Jedna vyučující anglického jazyka učí 10 hodin bez odborné způsobilosti, což z celkového počtu hodin anglického jazyka činí necelých deset procent. Vedení školy vytváří dobré podmínky pro stabilizaci pedagogického sboru.

Personální podmínky školy jsou nadprůměrné.

4 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků formou samostudia a zároveň vytváří podmínky pro účast učitelů na různých vzdělávacích akcích organizovaných například školským úřadem. Iniciativa učitelů se projevuje zejména v předmětech s rychlým nárůstem nových informací a v oblasti cizích jazyků. Potřebná pozornost je také věnována výchovnému poradenství a protidrogové prevenci. K vysoké odborné úrovni učitelů výpočetní techniky přispívá dlouhodobá spolupráce školy s Fakultou elektrotechniky a informatiky VUT Brno.

Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků má nadprůměrnou úroveň.

5 Plnění učebních osnov

Veškerá výuka je realizována podle schválených učebních dokumentů. Učitelé hospitovaných předmětů vypracovali tematické časové plány, které korespondují s osnovami daného předmětu. Učební osnovy hospitovaných předmětů jsou plněny. V předmětu český jazyk a literatura byl v jedné třídě zjištěn výrazný nesoulad probíraného učiva s časovým harmonogramem tematického plánu. Vedení školy je o vzniklé situaci informováno a snaží se jí optimálně řešit.

Schválené učební dokumenty jsou plněny na spíše nadprůměrné úrovni.

6 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk

Ze všech hospitovaných hodin českého jazyka vyplynulo, že byly zodpovědně připraveny a poměrně vyváženě strukturovány. Vytčené cíle se dařilo úspěšně plnit. Z metodického hlediska se úroveň vyučování lišila, učební styl práce korespondoval s osobitým přístupem pedagogů. V některých hodinách byly mistrně aplikovány tvůrčí metody a formy práce, jinde naopak převažovaly standardní postupy s verbálním pojetím výuky zaměřené na kvantitativní zvládnutí nového učiva bez výraznější diferenciaci a individualizaci. Druhotnou se stávala motivace, výchovný aspekt předmětu i snaha o přiměřenou aktivizaci žáků. Žáci běžně pracovali s učebnicemi, učebními texty i vhodnou beletrií. Audiovizuální technika byla využita minimálně. Znalosti žáků odpovídaly požadavkům učebních osnov.

Výuka českého jazyka má celkově průměrnou úroveň.

Dějepis

Výuka probíhala v motivujícím prostředí odborné učebny. Reálné cíle vyučovacích hodin se dařilo velmi dobře plnit. Nové učivo bylo vyvozováno z dříve získaných znalostí žáků, které byly na dobré úrovni. Ve všech hodinách převládaly metody frontální práce. Pozitivním prvkem bylo využívání audiovizuální techniky, učebních materiálů a textů, případně ostatních standardních pomůcek např. nástěnných historických map. Učebnice častěji sloužily jako zdroj informací pro domácí přípravu. Učitelé působili na žáky velmi pozitivně svým vlastním zaujetím pro historii, vysokou odbornou erudicí, zajímavým výkladem a v některých hodinách vhodným navozováním problémových situací. Myšlení žáků bylo rozvíjeno logickým vyvozováním příčin a následků historických jevů a dovedným využíváním mezipředmětových vztahů. Při snaze učitelů o kvantitativní zvládnutí učiva bylo pamatováno na výchovný aspekt předmětu i na aplikaci historických poznatků do současnosti. Z reakcí některých žáků, jejich aktivity i znalostí vyplývalo, že mají předmět rádi. V hospitovaných hodinách převládala příznivá atmosféra.

Výuka dějepisu má nadprůměrnou úroveň.

Matematika

Sledované hodiny matematiky probíhaly v prostředí standardně vybavených kmenových tříd. Úvodní frontální opakování prokázalo dobré znalosti většiny žáků. Jejich výkony byly hodnoceny převážně slovně, klasifikace se uplatnila pouze výjimečně. Někteří učitelé dovedně organizovali práci žáků, ale použité výukové metody mnohdy nerespektovaly moderní poznatky v oblasti vzdělávání. Nadměrná verbální aktivita učitele často vyplňovala převážnou část vyučovací jednotky. Sledované hodiny prokázaly, že i přes méně vhodné výukové metody většina žáků rozumí základním matematickým pojmům a vztahům mezi nimi, obsahům definic a vět a je schopna vyjádřit své matematické myšlenky slovně i písemně. Žáci vyšších ročníků jsou vedeni k samostatné práci s matematickým textem. Kontrolované sešity měly průměrnou úroveň. Vzdělávací cíle stanovené v úvodu sledovaných hodin vycházely z učebních osnov a byly splněny. V průběhu výuky převládala pracovní atmosféra.

Výuka matematiky má spíše nadprůměrnou úroveň.

Výpočetní technika

Veškerá hospitovaná výuka se uskutečnila v odborných učebnách, jejichž dobré vybavení pozitivně ovlivňuje práci učitelů i žáků. V průběhu výuky žáci samostatně pracovali s uživatelským softwarem a prokazovali dobré znalosti i v oblasti hardwaru. Zvláště dobrou úroveň měla výuka programování. Žáci dokázali vypracovat a zapsat algoritmus zadané úlohy a následně ho zpracovat a odladit v programovacím jazyce Pascal. Při řešení úkolu používali správnou syntaxi a uměli se pohybovat v editoru i použít překladače. Stavba programu (záhlaví, deklarace proměnných, popis algoritmu atd.) je žáky zažitá a běžně používaná rutina. Procedury a parametry jsou systematicky používány a také práce s cykly je na dobré úrovni. Znalosti žáků byly nadprůměrné, tempo výuky vysoké. Všechny sledované hodiny charakterizovala pracovní a mnohdy i tvůrčí atmosféra.

Výuka výpočetní techniky má nadprůměrnou úroveň.

Chemie

Většina hospitovaných hodin se uskutečnila v odborné učebně a specializovaných laboratořích. Výukové cíle byly stanoveny z pohledu žáků, jejichž aktivní činnost tvořila

významnou součást sledované výuky. Výjimku tvořilo klasifikované zkoušení jednotlivců, jehož průběhu zbývající část třídy nečinně přihlížela. Nové učivo anorganické a částečně i organické chemie bylo probíráno v logických souvislostech; učitelé těžili z učiva obecné chemie, které si žáci osvojili již dříve. Tento přístup žáky výrazně motivoval, podobně jako časté využívání mezipředmětových vztahů zejména z oblasti ekologie. Zpětná vazba byla realizována prostřednictvím zjišťovacích a problémových otázek kladených v průběhu celé hodiny. Pozitivní hodnocení správných odpovědí přispělo k aktivnímu zapojení žáků do výuky. Celkovou efektivitu výuky nepříznivě ovlivňovala absence učebnic spojená s pořizováním podrobných zápisů. Většina kontrolovaných sešitů měla dobrou úroveň. Cíle všech sledovaných hodin byly splněny.

Součástí výuky chemie jsou laboratorní cvičení. V jejich průběhu většina žáků prokázala schopnost aplikace teoretických poznatků a znalost základních laboratorních postupů. Tato část výuky měla nadprůměrnou až vynikající úroveň.

Výuka chemie má celkově nadprůměrnou úroveň.

Biologie

Sledovaná výuka se uskutečnila v odborné učebně, která disponuje všemi potřebnými pomůckami. Výchovně vzdělávací cíl stanovený v úvodu každé hodiny odpovídal obsahu vyučovací jednotky a byl vždy splněn. Úvodní opakování vedené převážně frontálním způsobem prokázalo dobré znalosti většiny žáků. Kladný vztah žáků k probíranému učivu podpořilo vhodné téma, ale i způsob práce učitelů. Kvalitní – nadprůměrné hodiny charakterizovalo využití mezipředmětových vztahů a časté střídání výukových metod a forem práce. K vysoké efektivitě výuky přispěly adresně kladené otázky, z jejichž pomocí učitelé získávali okamžitou zpětnou vazbu. Závěrečné shrnutí probraného učiva bylo v některých hodinách pro nedostatek času formální. Kontrolované sešity měly po stránce obsahové i formální dobrou úroveň. Vztahy mezi učiteli a žáky byly oboustranně vstřícné.

Výuka biologie má nadprůměrnou úroveň.

Anglický jazyk

Hospitované hodiny se uskutečnily v kmenových třídách, do kterých si učitelé přinesli magnetofon s potřebnými nahrávkami. Průběh některých hodin výrazně ovlivnil kladný vztah učitele k anglickému jazyku, jinde se jednalo spíše o rutinní záležitost. Všechny vyučovací jednotky byly členěny tradičním způsobem. Úvodní opakování mělo rozdílný charakter – od procvičování učiva zábavnou formou až po pouhé vyjmenování jevů probraných v minulé hodině, které učitelovi nemohlo poskytnout dostatečně účinnou zpětnou vazbu. Všichni učitelé hodnotili výkony žáků slovně, bez využití klasifikace. Hlavní náplní všech sledovaných hodin bylo probírání nového učiva. Dělo se tak různými metodami. Většina učitelů usilovala o aktivní zapojení žáků do výuky tím, že nové učivo navazovalo na jevy jim známé jak po stránce obsahové tak jazykové. Magnetofonové nahrávky byly využity pro poslech s porozuměním, při opakování větších celků a jako vstup potřebný pro shrnutí textu. Ve všech sledovaných hodinách převládala příjemná a pracovní atmosféra.

Výuka anglického jazyka má spíše nadprůměrnou úroveň.

Německý jazyk

Hospitované hodiny proběhly v nemotivujícím prostředí kmenových tříd, které postrádaly tematickou výzdobu k výuce cizího jazyka (mapa německy mluvících zemí, plán, pohlednice významných měst apod.). Vzdělávací cíle byly stanoveny v souladu s učební osnovou předmětu a možnostmi žáků. Jak prokázalo závěrečné opakování, cíl

jednotlivých hodin byl splněn. S výjimkou jedné hodiny byli žáci důsledně vedeni ke správné výslovnosti a k aktivnímu zapojení do výuky, které se mj. projevilo vzájemnou kontrolou případných chyb. Většina učitelů se snažila uplatnit moderní výukové metody a formy práce. Jejich využití nebylo vždy efektivní. Průběh jedné vyučovací jednotky negativně ovlivnila poněkud slabší jazyková kompetence pedagoga. Pozitivem všech sledovaných hodin byly dobré znalosti žáků a snaha učitelů o srozumitelný výklad učiva.

Výuka německého jazyka má spíše nadprůměrnou úroveň.

7 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Z hospitací v jednotlivých třídách a předmětech vyplynulo, že znalosti a dovednosti žáků odpovídají požadavkům realizovaného vzdělávacího programu. Míra znalostí a dovedností se v jednotlivých třídách a předmětech lišila v závislosti na použitých výukových metodách a erudici jednotlivých pedagogů. Při stereotypních výukových metodách žáci učivo spíše reprodukovali, nebyly rozvíjeny jejich poznávací a komunikační schopnosti. Pokud však žáci dostali prostor pro seberealizaci, dokázali velmi dobře komunikovat, využít osvojené poznatky a uplatnit logický způsob myšlení. Talentovaní žáci dosahují nadprůměrných výsledků v různých soutěžích, SOČ a olympiádách. Někteří z nich jsou úspěšní i v rámci celé republiky.

Z hlediska výsledků dosažených v průběhu vyučování hodnotíme školu jako spíše nadprůměrnou.

8 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy a výroční zpráva o hospodaření byly zpracovány v souladu s § 17e odst. 2, 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Výroční zpráva o činnosti školy byla projednána a schválena na poradě pracovníků školy. Její součástí jsou podrobné informace, které vypovídají o celkové úrovni školy a četných mimoškolních aktivitách. Údaje uvedené ve správě korespondují se zjištěním České školní inspekce a mohou sloužit jako východisko pro další činnost školy.

Výroční zpráva o činnosti školy má spíše nadprůměrnou úroveň.

9 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

V rámci dalších aktivit dává škola prostor zejména talentovaným žákům. Ze zájmových kroužků a nepovinných předmětů je největší zájem o informatiku a základy administrativy. V odpoledních hodinách jsou organizovány přednášky a kurzy programovacích jazyků. Žáci mají v závislosti na finančních možnostech školy přístup do sítě Internet, kde si v případě zájmu mohou vytvářet vlastní WWW stránky. Škola disponuje i multimediálními programy, které lze využít například k samostudiu biologie a cizích jazyků. V oblasti výpočetní techniky má mimořádný význam dlouhodobá spolupráce školy s Fakultou elektrotechniky a informatiky VUT Brno. Výuka dějepisu je doplněna historickými exkurzemi a zapojením žáků do středoškolské odborné činnosti.

Velká pozornost je věnována také olympiádám. Postup žáků do okresních a regionálních kol svědčí o dobré práci řady učitelů. Zvlášť významného úspěchu bylo dosaženo v olympiádách z chemie a informatiky, kde žáci postoupili do celostátních, případně mezinárodních kol. Žáci se zapojují i do literárních soutěží pro mladé autory; nejúspěšnější práce byly publikovány.

Pozoruhodné jsou i výsledky školy v oblasti cizích jazyků. V letošním školním roce jeden z žáků postoupil do mezinárodního kola English Speaking Competition. Za účelem prohloubení jazykových znalostí jsou organizovány výměnné a dlouhodobé studijní pobyty žáků v zahraničí a zahraniční zájezdy. Jazykově talentovaní žáci mají zájem o prověření svých znalostí formou mezinárodně uznávaných testů.

K všestrannému rozvoji osobnosti žáků patří i jejich další aktivity například v oblasti sportu, sborového zpěvu, výtvarných činností i protidrogové prevence. Škola je mj. zapojena do peer - programu.

Další aktivity školy, které ovlivňují výchovně vzdělávací činnost sledovaných předmětů, mají vynikající úroveň.

ZÁVĚRY

Podmínky a průběh vzdělávání jsou na spíše nadprůměrné úrovni.

razítko

Podpisy inspektorů a externích vedoucí týmu RNDr. Jaroslav Honza, CSc. v. r.
spolupracovníků ČŠI:

členové týmu PhDr. Alena Bendová v. r.

RNDr. Vladimír Milink v. r.

Mgr. Ludmila Šimáčková v. r.

PhDr. Květoslava Štěpánková v. r.

V Brně dne 29. dubna 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 20. května 1999

razítko

Podpis ředitelky školy PhDr. Jarmila Červenáková
v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	10. června 1999	123 095/99-05046
Školský úřad:	10. června 1999	123 094/99-05046
Rada školy: není zřízena	---	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
31. května 1999	123 027/99	Vyjádření k inspekční zprávě

